

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 290/2026-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Okresného stavebného bytového družstva v Rimavskej Sobote**, Okružná 50, Rimavská Sobota, zastúpeného HUSAR AND PARTNERS S.R.O., Vojenská 14, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/97/2024 z 10. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným uznesením krajského súdu o zamietnutí návrhu na neprípustenie vstupu intervenienta na strane žalobcu do konania. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti.

2. Sťažovateľ je žalovaným subjektom v spore s organizáciou kolektívnej správy, Slovenskou asociáciou producentov v audiovizíi (ďalej aj „SAPA“ alebo „žalobca“) o zaplatenie 24 433,08 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie žalobu rozsudkom z 12. marca 2024 zamietol.

3. Slovenský filmový ústav (ďalej len „SFÚ“) podaním zo 14. októbra 2024 oznámil svoj vstup do konania ako intervenienta na strane žalobcu. Právny záujem SFÚ odôvodňoval okrem iného tým, že súčasťou žalobného nároku sú priamo finančné prostriedky, ktoré prerozdeľuje a ktoré patria autorom, výkonným umelcom a iným nositeľom práv k audiovizuálnym dielam, pričom tieto prostriedky SFÚ po ich prijatí od žalobcu následne prerozdeľuje týmto nositeľom práv a patria SFÚ ako výrobcovi audiovizuálnych záznamov. SFÚ tiež tvrdil, že neúspech žalobcu v spore by mal za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného ako používateľa predmetov

ochrany na jeho úkor, keďže žalovaný ako prevádzkovateľ retransmisie používa audiovizuálne diela SFÚ a aj ich záznamy a neuhrádza za toto použitie odmenu ani primeranú odmenu.

4. Sťažovateľ navrhol, aby súd vstup intervenienta na strane žalobcu nepripustil, pretože SFÚ chýba právny záujem na výsledku sporu. Podľa sťažovateľa SFÚ nepreukázal, že v budúcnosti v závislosti od výsledku konania môže medzi ním a žalobcom vzniknúť sekundárny súdny spor, v ktorom by žalobca uplatňoval nároky voči SFÚ a súčasne pre ktorý by mal výsledok tohto súdneho konania povahu predbežnej otázky. Ak platí, že SFÚ je zastúpený žalobcom ako organizáciou kolektívnej správy práv, tak vstupom SFÚ do konania na strane žalobcu ako organizácie kolektívnej správy práv, ktorá ho už zastupuje, by bol porušený a obchádzaný účel zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „autorský zákon“), ako aj podstata existencie žalobcu. Sťažovateľ tvrdil, že právny záujem SFÚ na výsledku sporu nie je možné odvodiť ani z doplnenia oznámenia z 24. februára 2025, v ktorom tvrdil možný sekundárny spor, v ktorom by SFÚ vzniesol nárok na náhradu škody voči SAPA z dôvodu porušenia zmluvy o zastupovaní uzavretej medzi SFÚ a SAPA 16. júla 2014 (ďalej aj „zmluva o zastupovaní“). Také tvrdenie sťažovateľ označil za nepravdivé, pretože práve podaním žaloby SAPA nemohla porušiť zmluvné dojednania.

5. Krajský súd napadnutým uznesením návrh žalovaného (aj intervenienta na jeho strane – LITA) zamietol. Najprv poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 233/2025 zo 17. júla 2025 v skutkovo obdobnej veci a tiež konštatoval, že pre súd prvej inštancie boli podstatné otázky, (i) ktorá organizácia kolektívnej správy je oprávnená udeľovať licenciu na používanie audiovizuálnych diel a audiovizuálnych záznamov káblovou retransmisiou a (ii) či boli povinnosti žalovaného vyplývajúce z autorského zákona vysporiadané uzavretím dohody o urovnaní a hromadnej licenčnej zmluvy zo 17. júla 2017 s organizáciou kolektívnej správy LITA v celom rozsahu alebo čiastočne. Podľa krajského súdu hmotnoprávny vzťah medzi žalobcom a SFÚ vyplýva z § 21 ods. 2 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o audiovizii“) a zmluvy o zastupovaní. Ak sa v tomto spore uplatňujú majetkové nároky, ktoré patria SFÚ, a tiež tie, ktoré SFÚ prerozdeľuje iným nositeľom práv k audiovizuálnym dielam, potom má SFÚ záujem na výsledku konania nielen ekonomický, ale aj právny z dôvodu, že výsledok tohto sporu môže vyústiť do vzniku sekundárneho sporu medzi SFÚ a SAPA.

6. Návrh intervenienta na strane žalovaného – LITA odvolací súd zamietol z dôvodu, že nie je oprávneným subjektom podľa § 83 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) na podanie takého návrhu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Porušenie princípu rovnosti a práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom sťažovateľ odôvodňuje tým, že krajský súd mu síce zaslal vyjadrenie žalobcu z 20. augusta 2025, ale bez toho, aby počkal na vyjadrenie sťažovateľa, vydal 10. septembra 2025 napadnuté uznesenie. V prípade, že by bolo bývalo sťažovateľovi umožnené sa k podaniu žalobcu vyjadriť, ozrejnil by krajskému súdu, že v konaní pred ústavným súdom, ktorého výsledkom bol nález sp. zn. III. ÚS 233/2025, došlo k porušeniu práv zúčastnenej osoby, a že nález bol vydaný v rozpore so zjednocujúcim stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2022 z 9. novembra 2022. Okrem toho sa ústavný súd

v uvedenom náleze vôbec nevysporiadal s účelom a zmyslom zákona v nadväznosti na vstup SFÚ do konania ako intervenienta, čím sa *de facto* stal jednou zo strán. Ústavný súd sa tiež nevysporiadal s § 146 ods. 1 autorského zákona, podľa ktorého nositeľ práv nie je oprávnený na individuálny výkon svojich majetkových práv v určených odboroch kolektívnej správy práv.

8. Namietané porušenie práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ odôvodňuje tým, že argumentácia krajského súdu umožňujúca vstup SFÚ do konania je založená na mylnej právnej argumentácii popierajúcej zmysel a účel kolektívnej správy práv. V tomto kontexte poukazuje na § 143 ods. 1, § 144 ods. 3 a § 146 ods. 1 autorského zákona, ktoré tvoria osobitnú právnu úpravu a neumožňujú vstup nositeľov práv do konaní, v ktorých ich práva uplatňuje organizácia kolektívnej správy. SFÚ je zo zákona zastúpený, nie je oprávnený vylúčiť kolektívnu správu svojich práv a zároveň nie je oprávnený na individuálny výkon majetkových práv. Zmyslom a účelom kolektívnej správy je to, že v niektorých prípadoch nositeľ práv nie je schopný, príp. oprávnený vykonávať svoje práva individuálne, príp. by takéto uplatňovanie bolo veľmi neefektívne či nákladné.

9. K eventuálnemu sekundárnemu sporu sťažovateľ uviedol, že SFÚ môže podať akúkoľvek žalobu, čo ale neodôvodňuje jeho vstup do konania. Podľa sťažovateľa je jasné, že žalobca neporušil zmluvu o zastupovaní, pretože podal žalobu, ktorou požaduje aj úhradu tvrdených majetkových nárokov SFÚ. V tejto súvislosti pripomenul, že zmluva o zastupovaní nebola súdu predložená. Účelovosť argumentu o možnom sekundárnom spore sťažovateľ podporuje poukazom na sedem identických sporov, v ktorých žalobca prehral a SFÚ voči nemu nepodal žiadnu žalobu o náhradu škody. Krajský súd bez bližšieho vysvetlenia prebral argument o možnom sekundárnom spore, avšak bez toho, aby ozrejmil splnenie druhej podmienky, a teda aká otázka má byť v tomto konaní riešená, ktorá by mala pre sekundárny spor význam ako otázka predbežná.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd považoval za potrebné najprv preskúmať sťažovateľovu námietku týkajúcu sa porušenia princípu kontradiktórnosti konania, a to aj vzhľadom na to, že v skutkovo obdobnom konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 579/2025 bolo konštatované porušenie základného práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom práve nedoručením vyjadrenia, na podklade ktorého bol návrh na nepripustenie SFÚ ako intervenienta na strane žalobcu zamietnutý.

11. V aktuálne posudzovanom prípade bolo nutné vyhodnotiť, či nedoručením podania žalobcu z 20. augusta 2025 označeného ako „*Vyjadrenie žalobcu + nález ÚS SR*“ sťažovateľovi ako strane sporu, ktorá navrhla nepripustenie vstupu SFÚ do konania, došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

12. Z obsahu predmetného podania v spise okresného súdu založeného na č. l. 1711 vyplýva, že SAPA v ňom odkázala na svoje skoršie vyjadrenie z 27. júna 2025, v ktorom sa vyjadrila k návrhu sťažovateľa a intervenienta na strane žalovaného. Okrem toho odkazu podanie obsahuje informáciu o konečnom rozhodnutí ústavného súdu v konaní sp. zn. III. ÚS 233/2025.

13. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že krajský súd mal vedomosť o tom, že na ústavnom súde je posudzovaná otázka intervencie v skutkovo obdobnom prípade už z podania žalobcu

z 27. júna 2025 (vyjadrenie k návrhom sťažovateľa a LITA na nepripustenie SFÚ do konania). V tomto podaní SAPA informovala krajský súd, že došlo k prijatiu ústavných sťažností na ďalšie konanie, ktoré podala jednak sama SAPA a jednak SFÚ. Ústavný súd v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 233/2025 rozhodol 17. augusta 2025 nálezom, ktorý nadobudol právoplatnosť 18. augusta 2025. Podanie žalobcu z 20. augusta 2025 krajský súd sťažovateľovi zaslal na vedomie, teda bez požiadavky na vyjadrenie a bolo mu doručené elektronicky prostredníctvom fikcie doručenia 13. septembra 2025 (č. l. 1779). Z tohto dôvodu (hoci je pravdou, že krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vychádza zo záverov ústavného súdu vyjadrených v náleze sp. zn. III. ÚS 233/2025) ústavný súd s ohľadom na sťažnostnú argumentáciu (bod 7 tohto rozhodnutia) konštatuje, že nedošlo k porušeniu sťažovateľovho práva vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ak krajský súd neposkytol procesný priestor na vyjadrenie sa k záverom ústavného súdu prijatých vo vzťahu k inštitútu intervencie.

14. Na uvedené nemá vplyv rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 579/2025, keďže v tam posudzovanom prípade nedošlo k doručeniu vyjadrenia intervenienta (SFÚ), ktorým sa vyjadril k návrhu na jeho nepripustenie do konania a z ktorého napokon okresný súd pri zamietnutí vychádzal. Podľa názoru ústavného súdu podanie žalobcu z 20. augusta 2025 neobsahovalo vyjadrenie strany konania.

15. K otázke právneho záujmu SFÚ na výsledku sporu sa už ústavný súd vyjadril v spomínanom náleze sp. zn. III. ÚS 233/2025, od ktorého nemá dôvod sa odchýliť a v ktorom okrem iného uviedol, že právny záujem na výsledku konania je preukázateľne daný, keďže už len zo samotného zákonného zastúpenia vyplýva, že medzi žalobcom a SFÚ existuje hmotnoprávny vzťah s právnymi dôsledkami plynúcimi pre oboch a že nie je vylúčené, aby v spore týkajúcom sa povinnej kolektívnej správy práv na základe žaloby organizácie kolektívnej správy vystupoval popri nej konkrétny individuálny nositeľ práv.

16. Napokon aj sám sťažovateľ potvrdzuje existenciu hmotnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a SFÚ, ak tvrdí, že *„Žalobca podal voči žalobu žalovanému ktorou okrem iného požaduje aj úhradu tvrdených majetkových nárokov SFÚ. K žiadnemu porušeniu zmluvy tak dôjsť nemohlo“*.

17. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu